EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 10.12.2013.
COM(2013) 903 final

2013/0437 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o postojanju prekomjernog deficita u Hrvatskoj

2013/0437 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o postojanju prekomjernog deficita u Hrvatskoj

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 126. stavak 6.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir primjedbe koje je dala Hrvatska,

budući da:

(1) U skladu s člankom 126. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) države članice izbjegavaju prekomjerne državne deficite.

(2) Pakt o stabilnosti i rastu (PSR) temelji se na cilju zdravih državnih financija kao sredstvu jačanja uvjeta za stabilnost cijena i snažan održivi rast koji dovodi do otvaranja novih radnih mjesta.

(3) Postupkom u slučaju prekomjernog deficita (PPD) u skladu s člankom 126. UFEU-a, kako je objašnjeno Uredbom Vijeća (EZ) br. 1467/97 o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita[1] (što je dio PSR-a) propisuje se donošenje odluke o postojanju prekomjernog deficita. Protokolom o postupku u slučaju prekomjernog deficita priloženim Ugovoru utvrđuju se daljnje odredbe koje se odnose na provedbu PPD-a. Uredbom Vijeća (EZ) br. 479/2009[2] utvrđuju se detaljna pravila i definicije za primjenu odredaba navedenog Protokola.

(4) U skladu s člankom 126. stavkom 5. UFEU-a, ako Komisija smatra da u nekoj državi članici postoji ili bi se mogao pojaviti prekomjerni deficit, ona u skladu s time upućuje svoje mišljenje dotičnoj državi članici i Vijeću. S obzirom na svoje izvješće u skladu s člankom 126. stavkom 3. UFEU-a i s obzirom na mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora u skladu s člankom 126. stavkom 4. UFEU-a, Komisija je zaključila da u Hrvatskoj postoji prekomjerni deficit. Stoga je Komisija navedeno mišljenje uputila Hrvatskoj i obavijestila Vijeće 10. prosinca 2013.[3].

(5) U članku 126. stavku 6. UFEU-a navodi se da Vijeće treba razmotriti sve primjedbe koje dotična država članica želi dati prije nego što nakon sveobuhvatne procjene odluči postoji li prekomjerni deficit. U slučaju Hrvatske sveobuhvatnom procjenom dolazi se do zaključaka u nastavku.

---

1 SL L 209, 2.8.1997., str. 6.

2 SL L 145, 10.6.2009., str. 1.– 9.

3 Svi dokumenti povezani s PPD-om za Hrvatsku mogu se pronaći na sljedećem *web*-mjestu: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/deficit/countries/croatia_en.htm.

(6) U skladu s revizijom proračuna za 2013. i nacrtom proračuna za 2014.[4] koji je donijela Vlada i koji je upućen parlamentu 14. studenoga 2013., hrvatska nadležna tijela planiraju deficit opće države u iznosu od 5,5 % BDP-a za 2013., nakon iznosa od 5 % BDP-a u 2012., a očekuju da se omjer neće promijeniti 2014. te će tek postupno opadati 2015. i 2016. U Komisijinoj jesenskoj prognozi 2013. objavljenoj 5. studenoga već se u 2013. predviđa deficit opće države znatno iznad referentne vrijednosti iz Ugovora u iznosu od 3 % BDP-a, koji će u nedostatku kompenzacijskih mjera narasti na više od 6 % BDP-a u razdoblju 2013. – 2015. Kako je navedeno u izvješću Komisije u skladu s člankom 126. stavkom 3. UFEU-a, planirani i predviđeni deficiti premašuju referentnu vrijednost iz Ugovora i nisu blizu te vrijednosti. Prekoračenje referentne vrijednosti može se smatrati iznimnim u smislu PSR-a. Točnije, ono je djelomično posljedica ozbiljnog gospodarskog pada u smislu PSR-a. Procjenjuje se da se gospodarska aktivnost od vrhunca u 2008. smanjila za gotovo 12 %. Predviđa se da će se 2013. realni BDP nastaviti smanjivati, a neznatan se oporavak očekuje tek 2014. Prema procjenama službi Komisije na temelju zajednički dogovorene metodologije, potencijalni rast proizvodnje stagnirao je 2009. i postao negativan 2010. te je otada negativan. Očekuje se da će se izračunani proizvodni jaz, koji je negativan od 2009., tijekom razdoblja prognoze postupno smanjiti, ali će ostati negativan tijekom 2015., što potvrđuje dubinu i opseg recesije. Međutim, planirano prekoračenje referentne vrijednosti ne može se smatrati privremenim u smislu PSR-a. U skladu s predviđanjima nadležnih tijela i Komisijinom jesenskom prognozom 2013., deficit opće države ostat će znatno iznad referentne vrijednosti i u 2014. i 2015. Stoga nije ispunjen uvjet iz Ugovora koji se odnosi na deficit.

(7) U nacrtu proračuna za 2014. Vlada predviđa povećanje omjera duga i BDP-a s 58,1 % u 2013. na 62 % u 2014. i dalje na 64,1 % u 2015. i 64,7% u 2016. Te su brojke neznatno više od onih u Smjernicama gospodarske i fiskalne politike iz rujna 2013. u kojima Vlada predviđa da će omjer duga i BDP-a dosegnuti 56,6 % u 2013. te 60,6 % u 2014., 63,4 % u 2015. i 65,3 % u 2016. U Komisijinoj jesenskoj prognozi 2013. predviđa se da će omjer duga opće države i BDP-a u 2013. iznositi 59,7 % BDP-a. Ako se politike ne promijene, očekuje se da će omjer duga i BDP-a porasti iznad 60 % u 2014., što znači da će premašiti referentnu vrijednost iz Ugovora od 60 % BDP-a. U skladu s trenutačno dostupnim informacijama, izdanjem obveznica u američkim dolarima u studenome 2013. omjer duga opće države i BDP-a već bi do kraja 2013. premašio prag od 60 %. Člankom 2. stavkom 1.a Uredbe 1467/97 propisano je da se uvjet u pogledu kriterija duga smatra ispunjenim i ako proračunske prognoze Komisije upućuju na to da će do potrebnog smanjenja razlike u pogledu referentne vrijednosti doći tijekom trogodišnjeg razdoblja koje obuhvaća dvije godine nakon posljednje godine za koju su dostupni podaci. Prognoze nadležnih tijela i Komisije pokazuju trend rasta omjera duga i BDP-a zbog i dalje visokih deficita i slabe gospodarske aktivnosti te se očekuje da će tako i ostati tijekom razdoblja prognoze. Prema tome, nije ispunjena referentna vrijednost za dug i uvjet iz Ugovora u pogledu kriterija duga.

(8) U skladu s odredbama Ugovora Komisija je u svojem izvješću analizirala i „odgovarajuće čimbenike" u skladu s člankom 126. stavkom 3. UFEU-a. Kako je navedeno u članku 2. stavku 4. Uredbe (EZ) br. 1467/97, za države s omjerom duga i

[4] Nacrt proračuna nije sastavljen na temelju metodologije ESA 95. Procjene deficita za 2009. – 2012. na temelju metodologije ESA 95 više su za iznos između 1,5 postotnih bodova i 3,3 postotna boda od procjena na temelju nacionalne metodologije. Razlike uglavnom proizlaze iz činjenice da su u brojke koje se odnose na deficit na temelju metodologije ESA 95 uključena određena plaćanja jamstava, preuzimanja duga i otplata duga umirovljenicima.

BDP-a iznad referentne vrijednosti navedeni čimbenici mogu se uzeti u obzir u koracima koji dovode do odluke o sukladnosti s kriterijem deficita samo ako deficit opće države ostane blizu referentne vrijednosti i ako je prekoračenje referentne vrijednosti privremeno, što nije slučaj u Hrvatskoj. Pri procjeni sukladnosti s kriterijem duga uzeti su u obzir odgovarajući čimbenici, a posebno duboka i produljena recesija uz nepovoljne vanjske uvjete. Njima se ne mijenja zaključak da nije ispunjen kriterij duga iz Ugovora,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Iz sveobuhvatne procjene proizlazi da u Hrvatskoj postoji prekomjerni deficit.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Republici Hrvatskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik